

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 25.1.2023
C(2023) 560 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

komission täytäntöönpanoasetus

**turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston ohjelmakautta 2021–2027
koskevien vuotuisten tuloksellisuuskertomusten mallin vahvistamisesta asetuksen (EU)
2021/1147 mukaisesti**

LIITE
Asetuksen (EU) 2021/1147 35 artiklassa tarkoitettu malli jäsenvaltioiden komissiolle toimittamia turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston vuotuisia tuloksellisuuskertomuksia varten

TUNNISTETIEDOT

CCI-numero	???->SFC:stä
Otsikko	Vuotuinen tuloksellisuuskertomus AMIF
Versio	1.0
Tilivuosi	1.7.2022-30.6.2023
Päivä, jona kertomus on hyväksytty seurantakomiteassa	XX.XX.2024

1. TULOSELLISUUS

1.1. Täytäntöönpanon edistyminen – asetuksen (EU) 2021/1147 35 artiklan 2 kohdan a alakohta

Kerro kunkin erityistavoitteen osalta, miten ohjelman täytäntöönpanossa ja sen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty, kun otetaan huomioon tilivuoden viimeisimmät tiedot asetuksen (EU) 2021/1060 42 artiklan mukaisesti. Tällä tarkoitetaan kumulatiivisia tietoja, jotka on toimitettu kertomuksen toimittamisvuotta edeltävän vuoden heinäkuun loppuun (31.7.) mennessä.

Edistymistä kunkin erityistavoitteen osalta kuvaavat tiedot olisi mieluiten esitettävä ohjelmassa yksilöityjen täytäntöönpanotoimenpiteiden, ohjeellisten toimien ja toivottujen tulosten mukaan jaoteltuina.

Kerro myös toteutetuista toimenpiteistä ja asiaankuuluvista toiminnoista, jotka liittyvät kumppanuuden täytäntöönpanoon asetuksen (EU) 2021/1060 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Ohjelman toimeenpano on käynnistynyt tehokkaasti ja kaikissa erityistavoitteissa on käynnistetty sekä hanketoimintaa että operatiivisen tuen käyttö. Tilivuoden aikana AMIF -rahastossa on rahoitettu yhteensä 22 ja lisäksi myönnetty operatiivista tukea neljään tarkoitukseen.

European yhteisen turvapaikkajärjestelmän kehittämiseen keskittyvän erityistavoitteen 1 kautta on myönnetty rahoitusta yhteensä kymmeneen hankkeeseen, joista täytäntöönpanotoimen 1A mukaisia kolme ja täytäntöönpanotoimen 1B mukaisia kuusi. Lisäksi on myönnetty operatiivista tukea. Kaksi täytäntöönpanotoimen 1A hankkeista koskee turvapaikkamenettelyn tehokkuuden ja varautuvuuden parantamista sujuvoittamalla menettelyn eri vaiheita ja parantamalla sen laatua asiakkaiden oikeusturva huomioiden. Yhdessä hankkeessa vahvistetaan turvapaikkaprosessin laatua oikeudellisen neuvonnan, oikeusapupalveluiden ja tullkauksen osalta.

Täytäntöönpanotoimen 1B mukaisesti rahoitetuista kuudesta hankkeesta ensimmäisessä vahvistetaan turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmän kapasiteettia kehittämällä Maahanmuuttoviraston vastaanottokeskusten tiloja, varustusta ja infrastruktuuria. Toisessa hankkeessa vahvistetaan uudelleensijoittamisen edellytyksiä alue- ja paikallistasolla pilotoimalla yhteisölähtöisen kotoutumisen mallia. Neljässä hankkeessa päämääränä on vahvistaa haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakija-asiakkaiden tunnistamista, huomioimista ja tukipalveluihin ohjaamista. Operatiivisella tuella rahoitetaan turvapaikkamenettelyyn osallistuvien henkilöiden palkkakustannuksia Maahanmuuttovirastossa.

Laillista muuttoliikettä ja kotoutumista koskevasta erityistavoitteesta kaksi on rahoitettu tilivuoden aikana yhteensä 11 hanketta, joista täytäntöönpanotoimen 2B mukaisesti kaksi ja 2D mukaisesti 9 hanketta. Lisäksi erityistavoitteeta on myönnetty operatiivista tukea.

Täytäntöönpanotoimesta 2B rahoitetuilla hankkeilla sujuvoitetaan oleskelulupaprosesseja kehittämällä automaattista jälkikäteistä lupavalvontaa sekä testaamalla itsepalveluautomaatteja asiointiin ja tunnistautumiseen..

Täytäntöönpanotoimen 2D mukaisesti on vahvistettu kotoutumisen parissa toimivien tietopohjaa ja osaamista sekä edistetty toimijoiden välistä dialogia järjestelmällä valtakunnallinen Integration-tapahtuma kotoutumisen ja pakolaisten vastaanoton toimijoille. Viidessä hankkeessa on vahvistettu kotoutumisen alkuvaiheen tukipalveluita kehittämällä alkuvaiheen ohjausta ja neuvontaa, yhteiskuntaorientaatiota ja räätälöityjä tukipalveluita. Kahden hankkeen päämääränä on vahvistaa kotoutumisen parissa työskentelevien ohjausosaamista, verkosto- ja alueellista yhteistyötä ja maahanmuuttajia koskevaa tietopohjaa. Lisäksi yhden hankkeen päämääränä on, että maahanmuuttajien tarpeita vastaavia sosiaali- ja terveyspalveluita on paremmin saatavilla, ne ovat paremmin saavutettavia ja hyväksyttävissä ja palveluissa kyetään huomioimaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien erityistarpeet. Operatiivisella tuella rahoitetaan Maahanmuuttoviraston lupakäsittelyä ensi sijassa perhesideperusteisissa oleskeluluissa.

Palauttamista koskevan erityistavoitteen kolme mukaisesti on rahoitettu kaksi hanketta, joista kumpikin täytäntöönpanotoimen 3C alta. Hankkeiden päämääränä on lisätä paluuneuvonnan kattavuutta, laatua, oikea-aikaisuutta ja kokonaisvaltaisen paluuneuvonnan muotoja, huomioiden erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat sekä tukea palaajien kestävää uudelleenkotoutumista.

Maahanmuuttovirasto ja Poliisi käyttävät operatiivista tukea paluuneuvonnan järjestämisestä, vastaanottokeskusten ohjaamisesta sekä maastapoistamistoiminnasta aiheutuvien henkilöstökulujen kattamiseksi.

Kaikki edellä mainitut hankkeet/toiminnat ovat käynnistyneet tilivuoden aikana, mutta ainostaan kaksi hanketta ehti raportoida toiminnastaan kesällä 2023. Kyseiset raportit on käsitelty vasta tilivuoden päättymisen jälkeen, joten niiden tuloksellisuudesta tai vaikuttavuudesta ei ole tässä vaiheessa raportoitavaa. Tilivuoden aikana järjestettiin lisäksi yksi haku erityistavoitteissa 1, 2 ja 3. Haussa haettiin rahoitusta 22 hankkeeseen, mutta tukipäätökset on tehty vasta tilivuoden päättymisen jälkeen.

1.2. Tuloksellisuuden vaikuttavat seikat – asetuksen (EU) 2021/1147 35 artiklan 2 kohdan b alakohta

Kerro kunkin erityistavoitteen osalta, mitkä seikat ovat vaikuttaneet ohjelman tuloksellisuuden tilivuoden aikana ja mihin toimiin on ryhdytty niihin puuttumiseksi.

Mikäli mahdollista ja aiheellista, erottele nämä seikat seuraavasti:

- saavutusten aliraportointi¹,
- tavoitteiden asettaminen²,
- menettelyyn liittyvät viiveet ja hallinnolliset valmiudet³,

¹ Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa indikaattoreilla mitattavan tavoitteiden nimellisen toteutumisasteen ja täytäntöönpanossa tosiasiallisesti tapahtuneen edistymisen välillä on ero. Tuotosten ja tulosten aliraportointi voi johtua esimerkiksi tietojärjestelmän kehittämiseen liittyvistä ongelmista, käynnissä olevista toimista, joiden tuotoksista ja tuloksista ei ole vielä raportoitu, ja tietojen keruuseen liittyvistä ongelmista, jotka tekevät raportoinnista hidasta tai epätäydellistä.

² Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa tavoitteiden alhainen toteutumisaste ei johdu hitaasta edistymisestä vaan pikemminkin väärin tai epärealististen tavoitteiden asettamisesta. Tällöin voidaan kuvailla tavoitteiden asettamista koskevan menetelmän käyttöönotosta saatuja kokemuksia – kuten väärät tai epätäydelliset oletukset tai valittuihin vertailuarvoihin liittyvät ongelmat – ja menetelmään suunnitteilla olevia muutoksia.

³ Esimerkiksi tarjouskilpailu- ja tarkastusmenettelyihin liittyvät ongelmat, resurssien puutteeseen hallintoviranomaisten tasolla liittyvät ongelmat ja ohjelman hyväksymisen odottamaton viivästyminen.

- toimintaympäristöön liittyvät muutokset⁴,
- toimien suunnittelu ja/tai toteutus⁵,
- muut asiat.

Kerro strategiaan tai kansallisiin tavoitteisiin tehdyistä muutoksista, tekijöistä, jotka tulevaisuudessa saattavat johtaa muutoksiin, sekä siitä, miten kyseiset muutokset ovat vaikuttaneet tuloskehityksen määrittämenetelmän mukaisesti arvioituihin tavoitteisiin.

Ilmoita mahdollisista rahaston täytäntöönpanoon liittyvistä komission perustelluista lausunnoista, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaista rikkomusmenettelyä.

Lisää teksti tähän. Enimmäispituus: 7 000 merkkiä

Ohjelman toimeenpano on käynnistynyt tehokkaasti. Kaikissa erityistavoitteissa on käynnistetty sekä hanketoiminta että operatiivisen tuen käyttö. Hankkeiden ja toiminnan tuloksellisuuden arviointi on kuitenkin tässä vaiheessa aikaista, koska vain kahdesta hankkeesta on raportoitu kesällä 2023, mutta kyseiset raportit on käsitelty vasta tilivuoden päättymisen jälkeen.

Hallituksen vaihtuminen kesällä 2023 ja sen mukaiset painotukset hallitusohjelmassa saattavat tulevaisuudessa aiheuttaa muutostarpeita ohjelmaan, mutta tässä vaiheessa niitä ei vielä ole nähtävissä. Myös Ukrainan tilanteen kehittyminen ja muuttuminen voi edellyttää muutoksia kansalliseen ohjelmaan. Lisäksi Suomen ja Venäjän välisen itärajan tilanne eli Venäjän harjoittaman maahanmuuton välineellistämisen kautta tapahtuva hybridi-vaikuttaminen ja sen mahdolliset vaikutukset esimerkiksi laittoman maahanmuuton torjuntaan saatetaan huomioida kansallisen ohjelman päivityksissä.

1.3. Erityiset lievennystoimet

Jos aiheellista, kerro lyhyesti, miten ohjelman toimet ovat auttaneet lieventämään muuttoliikkeen aiheuttamassa paineessa tapahtuneiden äkillisten muutosten vaikutuksia, kun muutokset ovat olleet seurausta asianomaisten kolmansien maiden sosioekonomisen tai poliittisen tilanteen ennakoimattomasta heikkenemisestä. Mikäli mahdollista, ilmoita tarkoitukseen uudelleen kohdennettujen varojen määrä sekä niihin liittyvät tuotokset ja saavutetut tulokset.

Kiinnitä erityistä huomiota toimiin, jotka on toteutettu tällaisten äkillisten muutosten vaikutusten lieventämiseksi ja joiden kaikkia saavutuksia ei välttämättä pystytä mittaamaan yhteisillä tuotos- ja tulosindikaattoreilla.

Lisää teksti tähän. Enimmäispituus: 4 000 merkkiä.

Rahaston avustuksella olisi mahdollista tukea myös tilapäistä suojelua hakevien tai saavien tarpeita. Erityisesti tilapäistä suojelua saaville kohdistettuja hankkeita ei ole rahoitettu, mutta ukrainalaiset voivat olla kohderyhmää missä tahansa kotoutumista edistävissä hankkeissa. Ukrainalaiset on mainittu esim. Nivalan kaupungin hankkeessa, jossa kehitetään palveluita maahanmuuttajaperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

⁴ Tällaisia voivat olla esimerkiksi sosioekonomiset tai poliittiset tekijät ja sääntelyyn liittyvät muutokset.

⁵ Esimerkiksi toimen soveltamisalaan liittyvät ongelmat (esim. tukikelpoisuus kriteerit), tuensaajien tai osallistujien vähäinen kiinnostus ja poikkeamat toimen täytäntöönpanossa.

1.4. Operatiivinen tuki – asetuksen (EU) 2021/1147 21 artiklan 3 kohta

Jos tilivuoden aikana on käytetty operatiivista tukea, kerro, miten se edisti rahaston tavoitteiden saavuttamista.⁶

Jos tuettaviksi valittujen toimien operatiivisen tuen kumulatiiviset tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat tilivuoden lopussa yli 15 prosenttia ohjelman kokonaismäärärahoista, selitä, mistä tämä johtuu. Jos on olemassa riski, että edellä mainittu kynnyksiarvo ylittyy ohjelmakauden loppuun mennessä, kerro riskin lieventämiseksi suunnitelluista toimenpiteistä.

AMIF-rahastoissa ei ole raportoitu operatiivista tukea tilivuoden aikana eikä operatiiviselle tuelle myönnetty tuki ylitä 15% osuutta ohjelman kokonaismäärärahoista. Operatiivista tukea on rahoitettu tilivuoden aikana, mutta sen käytöstä on raportoitu vasta tilivuoden jälkeen.

1.5. Erityistoimet⁷

Kerro tilivuonna toteutettujen erityistoimien tärkeimmistä saavutuksista ja siitä, miten toimet auttoivat ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa ja unionin tason lisäarvon⁸ tuottamisessa.

Kerro, miten yksittäisissä toimissa on edistytty sekä menettelyn⁹ että toiminnan¹⁰ osalta, ja mainitse toimien tuloksellisuuteen mahdollisesti vaikuttaneet seikat, erityisesti varojen alikäytön riski.

Erittele tiedot tarvittaessa hankkeittain. Jos on odotettavissa, että alkuperäisestä suunnitelmasta joudutaan poikkeamaan, selitä syy(t), kerro mahdollisesti toteutetuista lievennystoimista ja esitä muutettu aikataulu.

N/A

Kirjaa oheiseen taulukkoon tiedot kaikista ohjelmassa toteutetuista kansallisista erityistoimista. Kansainvälisiä erityistoimia koskevien tietojen olisi oltava valitun raportointimenetelmän mukaisia.¹¹

Erityis-tavoite	Toimen nimi/viite-numero	Tuensaaja	Täytäntöön-panojakso	Tuki-kelpoiset kustan-nukset ¹²	Tukikelpoi-set menot ¹³	Edistyminen asiaankuuluvissa yhteisissä ja/tai ohjelmakohtaisissa indikaattoreissa ¹⁴	
						Tuotos	Tulos

⁶ Jos aiheellista, käytä tässä yhteydessä asetuksen (EU) 2021/1147 soveltamisalaan kuuluvia tietoja, jotka on saatu Schengen-arviointien tuloksena; arvioinnit tehdään arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 (EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27) ja arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta 9 päivänä kesäkuuta 2022 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2022/922 (EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1) mukaisesti.

⁷ Silloin kun on kyse kansainvälisistä erityistoimista, tämän kohdan soveltamisala vaihtelee sen mukaan, miten tehtävät ja vastuut on jaettu johtavien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien jäsenvaltioiden kesken, ja valitun raportointimenetelmän mukaan. Tämä on selitetty 14. helmikuuta 2022 päivättyssä komission muistiossa – *Transnational specific actions under the Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF), the Instrument for Financial Support for Border Management and Visa Policy (BMVI), and the Internal Security Fund (ISF) – Arrangements between partners* (Ares (2022)1060102).

⁸ Unionin tason lisäarvolla tarkoitetaan sellaisia tuloksia, joihin jäsenvaltiot eivät yksin olisi yltäneet.

⁹ Esimerkiksi hankintamenettelyt ja muut valmistelutoimet.

¹⁰ Esimerkiksi suoritteet, tuotokset ja tulokset.

¹¹ Ks. 14.2.2022 päivätty komission muistio (Ares (2022)1060102).

¹² Valittujen toimien tukikelpoiset kokonaiskustannukset, jotka on ilmoitettu komissiolle edellisen tilivuoden heinäkuun loppuun (31.7.) mennessä.

¹³ Tukikelpoisten menojen kokonaismäärä, jonka tuensaaja on ilmoittanut hallintoviranomaiselle edellisen tilivuoden heinäkuun loppuun (31.7.) mennessä.

¹⁴ Ilmoita tuotokset ja tulokset määräsuhteen mukaisesti, jos erityistoimet täydentävät aiempia toimia eikä erityisiä seurantajärjestelyjä ole.

1.6. Uudelleensijoittaminen ja siirrot – asetuksen (EU) 2021/1147 35 artiklan 2 kohdan g ja h alakohta

Ilmoita tilivuoden konsolidoidut numerotiedot alla olevassa taulukossa.

Uudelleensijoittamisen kautta maahan päästettyjen määrä	1994
Asetuksen (EU) 2021/1147 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun humanitaarisen maahanpääsyn kautta maahan päästettyjen henkilöiden määrä	278
Asetuksen (EU) 2021/1147 19 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun humanitaarisen maahanpääsyn kautta maahan päästettyjen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden määrä	9
Maahan siirrettyjen kansainvälistä suojelua hakevien tai saavien henkilöiden määrä	150
Maasta siirrettyjen kansainvälistä suojelua hakevien tai saavien henkilöiden määrä	0

Jos aiheellista, ilmoita Euroopan unionin rahastojen yhteishallinnointijärjestelmän (SFC) tiedonsiirtomoduulin kautta puolivuositain lähetettyihin arvoihin mahdollisesti tehdyt korjaukset tai muutokset, jotka näkyvät edellä olevassa taulukossa tilivuoden konsolidoiduissa numerotiedoissa.

N/A

1.7. Vain vuonna 2024: Hankkeiden jatkaminen – asetuksen (EU) 2021/1147 39 artiklan 4 kohdan e alakohta

Ilmoita hankkeet, joita jatkettiin 1. tammikuuta 2021 jälkeen ja jotka on valittu ja aloitettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014¹⁵ nojalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 514/2014¹⁶ mukaisesti.

N/A

2. TÄYDENTÄVYYS – ASETUKSEN (EU) 2021/1147 35 ARTIKLAN 2 KOHDAN C ALAKOHTA

Kerro tilivuoden aikana toteutuneesta täydentävyydestä ja mahdollisesti aikaansaaduista synergioista rahastosta tuettujen toimien ja unionin muista rahastoista myönnetyn tuen välillä. Tällä tarkoitetaan varsinkin ulkoisia rahoitusvälineitä¹⁷, Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+) tai sen edeltäjiä, Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) – joko Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen tai

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 516/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta, neuvoston päätöksen 2008/381/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten N:o 573/2007/EY ja N:o 575/2007/EY ja neuvoston päätöksen 2007/435/EY kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 168).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 514/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoon sekä poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineeseen sovellettavista yleisistä säännöksistä (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 112).

¹⁷ Varsinkin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa ja liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA).

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen puitteissa –, sisäisen turvallisuuden rahastoa (ISF) ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä (BMVI).¹⁸

Kiinnitä erityistä huomiota seuraaviin:

- täydentävyys unionin ulkoisten rahoitusvälineiden kanssa toimissa, jotka joko toteutetaan kolmansissa maissa tai jotka liittyvät niihin. Tuo esiin näkökohdat, jotka ovat johdonmukaisia unionin ulkopolitiikan periaatteiden ja yleisten tavoitteiden kanssa;
- mahdollistavien mekanismien käyttö, esimerkiksi käytössä olevat organisatoriset ja menettelyä koskevat järjestelyt, joilla edistetään synergioiden ja täydentävyyden aikaansaamista, ja mahdolliset muut toimet, jotka on toteutettu tilivuoden aikana niiden parantamiseksi.

Jos aiheellista, kuvaile toteutettujen toimien täydentävyyttä virastojen välisen yhteistyön¹⁹ vahvistamisen näkökulmasta.

Lisää teksti tähän. Enimmäispituus: 6 000 merkkiä.

Suomessa rahoituksen yhteensovittaminen (kansallinen rahoitus, ESR+, EAKR, BMVI, Global Europe NDICI, RRF) varmistetaan tiiviillä viranomaisyhteistyöllä sekä rahaston seurantakomiteassa, maahanmuuton ja kotouttamisen koordinaatioryhmässä ja paluun koordinaatioryhmässä.

Kotoutumisen ja osallisuuden edistämistä koskevaa toimintaa yhteensovitetaan ja koordinoidaan Maahanmuuton ja kotoutumisen koordinaatioryhmässä, johon osallistuvat AMIF-, ESR+, EAKR ja maaseudun kehittämiseen liittyvien rahastojen hallintoviranomaiset tai välittävät organisaatiot sekä eräät kansallista rahoitusta esimerkiksi järjestötoimijoille myöntävät tahot. Koordinaatioryhmä kokoontui tilivuoden aikana kaksi kertaa (15.9.2022 ja 31.5.2023). Kokouksissa käytiin läpi menneitä ja suunniteltuja rahoitushakuja, niiden sisältöjä ja painotuksia sekä hakujen tuloksia.

Kotoutumisen edistämisen osalta etenkin ESR+ ja AMIF ovat hyvin samansisältöisiä. AMIF-rahaston hauissa on pyritty huomioimaan samaan teemaan liittyvät erityisesti ESR+-rahaston haut. Esimerkiksi AMIF-toimen haku koskien maahanmuuttajanaisten työllisyyden esteiden madaltamista aikataulutettiin niin, että ESR+--rahaston vastaavan haun tulokset pystyttiin huomioimaan. Lisäksi hallintoviranomainen keskusteli kyseisen haun sisällöistä ja yhteensovittamisesta ESR+ rahoittajan kanssa erikseen. Myös sosiaali- ja terveyspalveluita kehittävien toimintojen haut kyettiin yhteensovittamaan sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

AMIF-rahaston oleskelulupaprosessien kehittämistä koskevassa toimessa (täytäntöönpanotoimi 2B) ja RRP:n toimenpiteessä P3C1R3 on sekä toisiinsa limittyviä että päällekkäisiä tavoitteita. Tavoitteiden edistämiseksi suunniteltavien toimenpiteiden määrittelyssä on sovittu tietyistä periaatteellisista eroista rahastojen välillä, joita rahoituksen käytössä ja myöntämisessä on noudatetaan:

- 1. RRF-rahoitus ohjataan ensisijaisesti työ- ja koulutusperusteisten lupaprosessien sujuvoitumiseen tähtääviin toimenpiteisiin, kun AMIF-rahoitusta on mahdollista kohdentaa myös toimiin, joiden vaikutukset ovat laajempia tai keskittyvät esimerkiksi perhesideperusteisiin lupaprosesseihin.*
- 2. RRF-rahoituksella on mahdollista toteuttaa toimenpiteitä, joilla parannetaan tietojärjestelmän yleistä suorituskykyä ja käytettävyyttä, kun AMIF-rahoituksella toteutettavien tietojärjestelmiin liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuuden tulisi olla konkreettisemmin ja näkyvämmiin kytköksissä kolmansien maiden kansalaisten lupaprosessin eri vaiheiden tehostumiseen.*

¹⁸ Tässä yhteydessä voi olla merkityksellistä myös täydentävyys muiden EU:n rahastojen (esim. elpymis- ja palautumistukiväline, Erasmus+ -ohjelma, Luova Eurooppa -ohjelma, koheesiorahasto ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) kanssa.

¹⁹ Esimerkiksi yhteistyö jäsenvaltioiden kesken ja jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien EU:n elinten, toimistojen ja virastojen välillä (EU:n taso) ja yhteistyö jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kesken (kansallinen taso).

3. Toimenpidetasolla vastuuministeriöiden (SM ja TEM) ja Migrin välisesti on sovittu, että lupaprosessien jälkivalvontaa ja henkilöstön osaamista koskeva kehittäminen rajataan RRF-rahoituksen ulkopuolelle, ja keskitetään AMIF-rahastoon.

AMIF hallintoviranomainen (sisäministeriö) ja RRF-vastuuviranomainen (työ- ja elinkeinoministeriö) ovat perustaneet ns. epävirallisen koordinaatioryhmän, joka kokoontuu kvartaaleittain tarkastelemana kummankin rahaston lupaprosesseihin kohdentuvaa toimintaa EU-rahoituksen optimaalisen ja asianmukaisen käytön varmistamiseksi. Kokouksissa käydään läpi käynnistyneet toimenpiteet ja tiedossa olevat haut tai suunnitelmat lupaprosessien kehittämisen osalta. Ryhmä kokoontui tilivuoden aikana kaksi kertaa (17.1. ja 24.3.2023).

Sisäministeriössä toimii laittoman maahanmuuton ja paluun tiimi, joka kokoontuu säännöllisesti 1-2 viikon välein tai tarvittaessa vaihtelevilla kokoonpanoilla useamminkin. Ryhmässä käydään läpi paluun tilannekatsausta ja pidetään yllä tilannekuva. Tiimin puitteissa pystytään myös yhteensovittamaan paluutoimien rahoittamista ja tarkastelemaan, mitä toimenpiteitä voidaan rahoittaa kansallisella rahoituksella, mitä AMIF -rahoituksella vai sopsiko jokin kohde rahoitettavaksi esimerkiksi NDICI:stä. Tällä hetkellä tiimin puitteissa tarkastellaan esimerkiksi soveltuvaa rahoitusmuotoa muuttoliikeviestinnän rahoittamiseksi tilanteessa, jossa on tarve välittää oikeaa tietoa erityisesti Suomen itärajalla tapahtuvan välineellistämisen ehkäisemiseksi. Kolmansiin maihin liittyen AMIF rahoittaa Maahanmuuttoviraston Paluuyhteistyö Irakissa ja Somaliassa (SOIRE) -hanketta. Hankkeen toimenpiteillä on tarkoitus on edistää kokonaisvaltaisesti paluiden määrää ja laatua. Paluuasiantuntija tekee yhteistyötä kohdemaiden viranomaisten ja eri sidosryhmien, mukaan lukien eri EU-toimijoiden kanssa paluiden toteutumisen ja uudelleenkotoutumisen edistämiseksi. Hanketoiminoilla kerätään tietoa kohdemaista, minkä perusteella kehitetään ja edistetään paluuneuvontaa ja uudelleenkotoutumista EU:n vapaaehtoisen paluun strategian mukaisesti.

3. UNIONIN SÄÄNNÖSTÖN TÄYTÄNTÖÖNPANO, YHTEISTYÖ JA YHTEISVASTUU – ASETUKSEN (EU) 2021/1147 35 ARTIKLAN 2 KOHDAN D ALAKOHTA

Kerro lyhyesti, miten ohjelma edisti turvapaikka-asioita, laillista ja laitonta maahanmuuttoa, kotouttamista ja palauttamista koskevan unionin lainsäädännön ja asiaankuuluvien toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoa sekä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja yhteisvastuuta tilivuoden aikana.

Ohjelma edisti turvapaikkamenettelyn tehokkuutta ja käsittelyaikojen lyhentämistä uudistamalla turvapaikkakuulemisten varausjärjestelmän sekä nopeuttamalla turvapaikkapäätösten laatimista. Hankkeissa automatisoidaan turvapaikkavarausten tekoa ja kehitetään ulkomaalaisasioiden tietojärjestelmää tukemaan teknisesti sujuvampaa päätöksentekoa sekä päätösten laatua sekä koulutetaan henkilöstöä toiminnan käyttöön.

Ohjelma edisti turvapaikkamenettelyn laatua ja turvapaikanhakijoiden oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden toteutumista parantamalla turvapaikkapuhutteluiden tulkkauksprosessia ja tuottamalla menettelyitä tulkki ammattitaidon varmistamiseen. Turvapaikkapuhutteluita tulkkauksille tulkeille toteutetaan koulutusmateriaalia sekä testausmateriaalia ja tulkkausten varaamista varten rakennetaan käsittelyjärjestelmä, joka sujuvoittaa tulkkauksen toiminnallisuuksia.

Vastaanottojärjestelmän kapasiteettia tuetaan infrastruktuurin ja palvelujen osalta. Maahanmuuttoviraston Helsingin, Oulun sekä Joutsenon vastaanottokeskusten tiloja, varustusta sekä infrastruktuuria parannetaan vastaamaan nykypäivän tarpeita ja tukemaan varautumisvalmiutta vastaamaan äkillisiin muutoksiin turvapaikkahakijoiden määrissä.

Haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden tunnistamista, huomioimista ja tukipalveluihin ohjaamista vahvistetaan kouluttamalla vastaanottojärjestelmän henkilöstöä. huomioimaan

haavoittuvasta asemasta johtuvia erityistarpeita.

Tehokasta kiintiöpakolaisten uudelleenkotouttamista tuetaan kehittämällä ja pilotoimalla yhteisölähtöisen kotoutumisen mallia.

Laillista maahanmuuttoa helpotetaan sujuvoittamalla oleskeluluvan hakemiseen liittyviä prosesseja. Asiointia ja tunnistautumista varten testataan itsepalveluautomaatteja. Jälkikäteistä lupavalvontaan tehostetaan automaattisin ratkaisuin.

Tilivuoden loppuun mennessä kotoutumista ja osallisuutta on edistetty tehostamalla ja kehittämällä alkuvaiheen kotoutumisen palveluita, palvelupolkuja ja yhteistyötä sekä tuottamalla uutta yhteiskuntaorientaation oppimateriaalia. Kotoutumisen parissa toimivien tietopohjaa on vahvistettu valtakunnallisessa kotoutumisen tapahtumassa ja kehittämällä tiedonkeruuta. Kotoutumisen asiantuntijoita on koulutettu tasa-arvo- ja seksuaalioikeuksien käsittelyssä sekä taloustaitojen opastamisessa. Sosiaali- ja terveystaloudellista on vahvistettu maahanmuuttajaperheiden löytämisessä palveluiden pariin ja perheiden tukemisessa.

Paluutoimintaa on tehostettu mahdollistamalla paluuasiantuntijan lähettäminen Somaliaan ja Irakiin paluiden ja uudelleenkotoutumisen edistämiseksi sekä uudelleenkotoutumista koskevan tiedon keräämiseksi. Lisäksi Suomen Pakolaisavulle on myönnetty avustusta paluuta koskevan tietoisuuden levittämiseksi potentiaalisille palaajille, diasporalle ja muille kolmansien maiden kansalaisia työssään tai toiminnassaan kohtaaville.

Jokaisessa erityistavoitteessa on myönnetty operatiivista tukea henkilöstön palkkakustannuksiin. Operatiivisen tuen avulla kyetään varmistamaan turvapaikkakäsittelyn, oleskelulupahakemusten käsittelyn sekä maastapoistamistoiminnan, paluuneuvonnan ja paluutoiminnan ohjaamisen tehokas ylläpitäminen.

4. VIESTINTÄ JA NÄKYVYYS – ASETUKSEN (EU) 2021/1147 35 ARTIKLAN 2 KOHDAN E ALAKOHTA

Kerro, miten viestintä- ja näkyvyystoimia toteutettiin tilivuoden aikana. Kerro erityisesti viestintästrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa mahdollisesti saavutetusta edistyksestä, jota mitataan asiaankuuluvilla indikaattoreilla ja niihin liitetyillä tavoitteilla. Jos aiheellista, kerro myös kohderyhmien tavoittamiseen ja/tai hankkeiden tulosten levittämiseen ja hyödyntämiseen liittyvistä hyvistä käytännöistä.

Tilikaudella 2022-2023 rahaston tärkein viestintäkanava oli rahastojen verkkosivut. Verkkosivuja hyödynnettiin tehokkaasti ja järjestelmällisesti, jotta avustuksen hakijoiden, avustuksensaajien sekä kansalaisten ja tärkeiden sidosryhmien tietoisuus EU-rahoituksella tehtävästä toiminnasta ja saavutetuista tuloksista lisääntyi.

Verkkosivujen aineistopankissa julkaistiin hakijoille suunnattu opas. Syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana järjestettiin kyselytunteja ja hakukoulutuksia etäyhteydellä. Avustuksen saajille julkaistiin hallinnointiopas ja tilivuoden aikana järjestettiin kaksi hallinnointikoulutusta rahoitusta saaneille hankkeille ja toimille läsnätilaisuuksina. Lisäksi järjestettiin hankehallinnoinnin kyselytunteja ja raportointikoulutuksia. Koulutuksia kehitettiin saadun palautteen perusteella. Koulutusmateriaalit julkaistiin rahastojen verkkosivuilla tilaisuuksien jälkeen.

Komissiolle toimitettavat kumulatiiviset taloudelliset tiedot ja täytäntöönpanokertomukset julkaistiin ajantasaisesti verkkosivuilla. Seurantakomiteoiden asiakirjat julkaistiin ajantasaisesti verkkosivuilla.

Viestintä perustui viestintäsuunnitelmaan. Viestintäsuunnitelma vuodelle 2022 laadittiin yleisasetuksessa (CPR) mainittujen tavoitteiden mukaan. Viestinnän vaikuttavuutta seurataan

suunnitelmassa määriteltyjen indikaattorien avulla. Rahastojen verkkosivuilla on kuukaudessa keskimäärin n. 600 kävijää, X-tilillä on 690 seuraajaa ja uutiskirjeellä on 790 tilaajaa. Tilikauden 2022-2023 aikana julkaistiin neljä uutiskirjettä.

Avustuksensaajia koulutettiin viestimään hankkeista aktiivisesti ja ylläpitämään EU-näkyvyyttä kaikessa hankkeen yhteydessä tapahtuvassa viestinnässä.

Viestintäsuunnitelmaa toimeenpantiin myös järjestämällä Eurooppa-päivän tapahtuma yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja osallistamalla INFORM EU-viestintäverkoston toimintaan. Rahastojen viestintävastaava osallistui INFORM EU-läsnäkokouksiin Portugalissa ja Kroatiassa, sekä etäyhteydellä muihin kokouksiin ja viestintäkoulutuksiin. AMIF-rahasto oli esillä erilaisissa sidosryhmien, kuten muiden EU-rahoitusvälineiden järjestämissä infotilaisuuksissa ja tapahtumissa pitkin vuotta.

Syksyn 2022 haku järjestettiin 3.10.-1.11.2022. Haussa vastaanotettiin 36 hakemusta ja avustusta haettiin n. 17,1 miljoonaa euroa. Kevään 2023 haku järjestettiin 2.5.-31.5.2023. Haussa vastaanotettiin 22 hakemusta ja avustusta haettiin n. 9,8 miljoonaa euroa. Viestintästrategian mukaisesti tavoitimme laajan joukon potentiaalisia hakijoita yhteiskunnan eri sektoreilta ja laadukkaita hakemuksia vastaanotettiin useilta eri tahoilta.

Kaikessa rahastoa koskevassa viestinnässä on huomioitu saavutettavuus.

Anna linkki asetuksen (EU) 2021/1060 46 artiklan b alakohdassa tarkoitettuun verkkoportaaliin ja saman asetuksen 49 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle verkkosivustolle, jos se on eri kuin portaali.

www.eusa-rahastot2021.fi

5. MAHDOLLISTAVAT EDELLYTYKSET JA HORISONTAALISET PERIAATTEET

5.1. Mahdollistavat edellytykset – asetuksen (EU) 2021/1147 35 artiklan 2 kohdan f alakohta

Kerro, miten varmistettiin, että asetuksen (EU) 2021/1060 liitteessä III luetellut sovellettavat mahdollistavat edellytykset täyttyivät, ja miten niitä sovellettiin koko tilivuoden ajan, erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjan noudattamisen osalta. Jos aiheellista, kerro asetuksen (EU) 2021/1060 15 artiklan 6 kohdan mukaisesti muutoksista, jotka ovat vaikuttaneet siihen, miten mahdollistavat edellytykset täyttyivät.

Rahaston toimeenpanossa on tehty toimenpiteitä, joiden seurauksena mahdollistavat edellytykset ovat täyttyneet tilivuoden aikana.

Julkisten hankintamarkkinoiden tehokkaiden seurantamekanismeja koskevan mahdollistavan edellytyksen täyttämiseksi hallintoviranomaisessa on käyty yhdessä läpi ajankohtaisia hankintakysymyksiä ja osallistuttu hankintakoulutukseen. Lisäksi on täytetty hankekohtaisesti hankintojen tarkastuslistat hankkeen hankintojen tarkastamisen yhteydessä. Hankinta-asioita on käyty läpi hakijoille ja avustuksen saajille tarkoitetuissa koulutuksissa.

Perusoikeuskirjan tehokasta soveltamista ja täytäntöönpanoa koskevan mahdollistavan edellytyksen täyttämiseksi Ihmisoikeuskeskus on pysyvästi asiantuntijana rahaston seurantakomiteassa ja EU:n perusoikeuskirjan säännökset on otettu huomioon hakemuksen kysymyksissä ja erityisissä valintaperusteissa. Myös Tasa-arvoasiain neuvottelukunta on rahaston seurantakomitean jäsen. Lisäksi perusoikeuskirjan vaatimukset on otettu huomioon tarkastuslistoissa ja ne ovat paikan päällä tehtävissä toiminnallisissa tarkastuksissa omana kohtanaan. Tietosuoja on otettu huomioon

rahaston toimeenpanossa siten, että tietosuojaselosteet ovat olemassa, rahaston säädöspohja on tietosuojavaatimusten mukainen ja sähköiset järjestelmät toimivat tietosuoja noudattaen. Tapauksista, joissa perusoikeuskirjaa ei ole noudatettu, hallintoviranomainen saa tiedon tarkastuslistoista, joissa asiaa käsitellään. Hallintoviranomainen on tarkistanut tiedot kanteluista ja oikeusloukkauksista oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja raportoi tiedot seurantakomitealle. Tällaisia tapauksia ei ole ollut tilivuoden aikana. Raportointijärjestely seurantakomitealle on sisällytetty ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaukseen.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista koskeva mahdollistavan edellytyksen täyttämiseksi vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan säännökset on sisällytetty toimien valintaperusteisiin ja varmistukset sisällytetty tarkastuslistoihin. Lisäksi vammaisten henkilöiden oikeudet on sisällytetty avustuspäätöksen ehtoihin. Hakijoille on tuotettu ohjeistusta saavutettavuudesta ja se sekä yleisemmin yhdenvertaisuusasiat on huomioitu hakijoille ja avustuksensaajille järjestetyissä koulutuksissa. Hallintoviranomainen on ottanut huomioon vaatimukset esteettömyydestä ja saavutettavuudesta omassa toiminnassaan. Raportointijärjestelyt seurantakomitealle tapauksista, joissa rahastosta tuetussa toimessa ei ole noudatettu vammaisyleissopimusta, sekä vammaisyleissopimusta koskevista valituksista, on toteutettu. Hallintoviranomainen on tarkistanut tiedot kanteluista ja oikeusloukkauksista oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta ja raportoi niistä seurantakomitealle. Tällaisia tapauksia ei ole ollut tilivuoden aikana.

5.2. Horisontaalisten periaatteiden noudattaminen – asetuksen (EU) 2021/1060 9 artikla

Kerro, miten tilivuoden aikana varmistettiin yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa vahvistettujen horisontaalisten periaatteiden noudattaminen erityisesti seuraavien periaatteiden osalta: sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja valtavirtaistaminen sekä sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän välttäminen.

Horisontaalisten periaatteiden noudattaminen rahastossa on varmistettu tilivuoden aikana monin eri toimenpitein toimeenpanon eri tasoilla. Hallintoviranomainen on kouluttanut hakijoita ja avustuksensaajia horisontaalisista periaatteista ja tarjonnut tietoa periaatteista EU:n sisäasioiden rahastojen verkkosivustolla. Rahoitusta saaneet hankkeet ja operatiivisen tuen saajat ovat vakuuttaneet hakemuksessa, että hankkeessa noudatetaan EU:n perusoikeuskirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita. Hankkeet ja operatiivisen tuen saajat ovat vastanneet hakemuksen kysymyksiin siitä, miten sukupuolten välinen tasa-arvo (ml. sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen ja sukupuolinäkökohtien integrointi), syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (ml. vammaisten henkilöiden oikeudet) ja kestävän kehityksen periaatteet on otettu huomioon hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa. Horisontaalisten periaatteiden toteutumista on arvioitu osana hakemusten arviointia ja vastaukset ovat vaikuttaneet hakemuksen kokonaispisteytykseen. Horisontaalisten periaatteiden toteutumista on tarkasteltu myös hankkeiden ollessa käynnissä huomioimalla ne hankkeiden raporttien käsittelyssä. Horisontaalisia periaatteita koskevat kohdat on sisällytetty tarkastuslistoihin, joita käytetään hankkeiden valinnassa ja raporttien tarkastamisessa.

Hallintoviranomainen on noudattanut sisäministeriön toiminnallista yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa sekä ottanut kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen huomioon toiminnassaan. Hallintoviranomainen on noudattanut saavutettavuuteen ja esteettömyyteen liittyviä vaatimuksia kaikessa toiminnassaan sekä fyysisessä että digitaalisessa toimintaympäristössä. Rahastojen läsnätilaisuudet on järjestetty esteettömissä tiloissa. Etätilaisuudet on järjestetty osallistujille mahdollisimman helposti käytettävissä olevalla alustalla eli Microsoft Teamsilla. Eu:n

sisäasioiden rahastojen verkkosivusto ja sähköinen järjestelmä on täytännyt saavutettavuusvaatimukset. Verkkosivustolla on julkaistu vain saavutettavaksi tehtyä materiaalia ja huomattuja saavutettavuuspuutteita on korjattu jatkuvasti sivustolta. Hakijoille ja avustuksensaajille suunnatuissa ohjeistuksissa ja oppaissa on kiinnitetty huomiota käytetyn kielen selkeyteen. Tilivuoden aikana on edistetty kokonaisuuden tuottamista horisontaalisista periaatteista mutta kokonaisuus ei ole toteutunut tilivuoden aikana.

6. KOLMANSISSA MAISSA TOTEUTETTAVAT TAI NIIHIN LIITTYVÄT HANKKEET – ASETUKSEN (EU) 2021/1147 35 ARTIKLAN 2 KOHDAN I ALAKOHTA

Ilmoita toimet, joita tilivuoden aikana toteutettiin kolmansissa maissa tai niihin liittyen, ja kerro, miten ne toivat rahaston tavoitteiden toteuttamiseen unionin lisäarvoa. Nimeä asianomaiset kolmannet maat. Anna selvitys siitä, että rahastosta tuettavat toimet eivät ole kehitystä tukevia ja että ne palvelevat unionin sisäisen politiikan etuja ja ovat johdonmukaisia unionissa toteutettavien toimien kanssa. Viittaa tarvittaessa komission kanssa ennen hankkeen hyväksymistä käytyihin keskusteluihin (asetuksen (EU) 2021/1147 16 artiklan 11 kohta).

Tilivuoden aikana on rahoitettu ja käynnistynyt laittoman muuttoliikenteen torjuntaan ja paluuseen keskittyvästä erityistavoitteesta kolme yksi hanke, jossa erityisenä teemana on kolmansissa maissa toteutettavat toimet tai kolmansiin maihin liittyvät toimet. Paluuyhteistyö Irakissa ja Somaliassa (SOIRE) -hankkeessa toteutetaan toimia, joiden tarkoitus on edistää paluiden määrää ja laatua. Paluuasiantuntija tekee yhteistyötä kohdemaiden viranomaisten ja eri sidosryhmien, mukaan lukien eri EU-toimijoiden, kanssa paluiden toteutumisen ja uudelleenkotoutumisen edistämiseksi. Hanketoiminoilla kerätään tietoa kohdemaista, minkä perusteella kehitetään ja edistetään paluuneuvontaa ja uudelleenkotoutumista EU:n vapaaehtoisen paluun strategian mukaisesti. Hankkeen tavoitteet ja toiminnot eivät ole kehitystä tukevia ja ne palvelevat unionin sisäisen politiikan tarpeita ja kansallisia tarpeita erityisesti ja ovat johdonmukaisia unionissa toteutettavien toimien kanssa. Komissiota on kuultu ennen hankkeen hyväksymistä ja komission huomiot hankesuunnitelmaan huomioitu päätösvalmistelussa.

7. TIIVISTELMÄ – ASETUKSEN (EU) 2021/1147 35 ARTIKLAN 2 KOHTA

Toimita kohdista 1–6 tiivistelmä, joka käännetään ja saatetaan yleisön saataville.

Tiivistelmään on sisällyttävä vähintään kaikki 35 artiklan 2 kohdassa luetellut seikat, ja se olisi mieluiten jäseneltävä niiden mukaan.

Suosittellemme käyttämään luetelmakohtia, lihavoitua ja informatiivisia otsikoita, jotta asiasta kiinnostuneet sidosryhmät saavat helposti käsityksen ohjelman tärkeimmistä saavutuksista ja sen tuloksellisuuteen eniten vaikuttaneista seikoista.

AMIF-rahaston ohjelman toimeenpano käynnistyi tehokkaasti tilivuoden aikana. Hanketoimintaa ja operatiivisen tuen toimintaa on käynnistetty kaikissa rahaston erityistavoitteissa 1, 2 ja 3. Rahastosta myönnettiin avustusta 22 hankkeeseen ja neljään operatiivisen tuen toimintaan. Rahoitettu toiminta on rahaston ohjelman tavoitteiden mukaisia.

Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän kehittämistä koskevassa erityistavoitteessa 1 myönnettiin rahoitusta kymmeneen hankkeeseen. Täytäntöönpanotoimen 1A Unionin säännösten ja Euroopan yhteiseen turvapaikkajärjestelmään liittyvien painopisteiden

yhdenmukaisen soveltamisen varmistaminen osalta kolme ja täytäntöönpanotoimen 1B Jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmien kapasiteetin tukeminen infrastruktuurin ja palvelujen osalta kuusi. Operatiivista tukea on myönnetty turvapaikkamenettelyn tehokkuutta ja käsittelyaikojen lyhentämistä edistävään toimintaan. Uudistamalla turvapaikkakuulemisten varausjärjestelmä ja nopeuttamalla turvapaikkapäätösten laatimista automatisoidaan turvapaikkavarausten tekoa ja kehitetään ulkomaalaisasioiden tietojärjestelmää tukemaan teknisesti sujuvampaa päätöksentekoa ja laatua.

Laillista muuttoliikettä ja kotoutumista koskevasta erityistavoitteesta 2 rahoitettiin tilivuoden aikana 11 hanketta, joista täytäntöönpanotoimen 2B Toimenpiteet, joilla helpotetaan laillista maahantuloa ja oleskelua unionissa mukaisia hankkeita on kaksi ja 2D Kotouttamistoimenpiteiden edistäminen mukaisia hankkeita yhdeksän. Lisäksi erityistavoitteesta on myönnetty operatiivista tukea.

Palauttamista koskevasta erityistavoitteesta 3 rahoitettiin kaksi hanketta, joista kumpikin koskee täytäntöönpanotoimea 3C Vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotoutumisen tukeminen. Operatiivista tukea on myönnetty paluuneuvonnan järjestämisestä, vastaanottokeskusten ohjaamisesta sekä maastapoistamistoiminnasta aiheutuvien henkilöstökulujen kattamiseksi. Maahanmuuttoviraston paluuyhteistyö Irakissa ja Somaliassa (SOIRE) -hankkeessa toteutetaan toimia, joiden tarkoitus on edistää paluiden määrää ja laatua. Hanketoiminoilla kerätään tietoa kohdemaista. Tiedolla kehitetään paluuneuvontaa ja uudelleenkotoutumista EU:n vapaaehtoisen paluun strategian mukaisesti. Hankkeen tavoitteet ja toiminnot eivät ole kehitystä tukevia ja ne palvelevat unionin sisäisen politiikan tarpeita sekä kansallisia tarpeita ja ovat johdonmukaisia unionissa toteutettavien toimien kanssa.

Käynnistyneistä hankkeista kaksi ehti raportoida ennen tilivuoden päättymistä, joten hankkeiden ja toiminnan tuloksellisuuden arviointi on aikaista. Operatiivista tukea ei ole raportoitu tilivuoden aikana. Myönnetyn operatiivisen tuen osuus ei ylitä 15% osuutta ohjelman kokonaismäärärahoista.

Tilivuoden aikana maailmanpoliittisen tilanteen muutokset heijastuivat rahastoon. Suomen hallituksen vaihdos kesällä 2023 ja uuden hallitusohjelman painotukset saattavat tulevaisuudessa aiheuttaa muutostarpeita rahaston kansalliseen ohjelmaan. Tässä vaiheessa niitä ei vielä ole nähtävissä. Myös Ukrainan tilanteen kehittyminen ja muuttuminen voi edellyttää muutoksia kansalliseen ohjelmaan. Rahastosta ei ole toistaiseksi kohdennettu rahoitusta ukrainalaisten tarpeisiin, mutta ukrainalaisia on etenkin kotoutumiseen liittyvissä hankkeissa kohderyhmänä. Myös Suomen ja Venäjän välisen itärajan tilanne eli Venäjän harjoittaman maahanmuuton välineellistämisen kautta tapahtuva hybridivaikuttaminen ja sen mahdolliset vaikutukset esimerkiksi laittoman maahanmuuton torjuntaan saatetaan huomioida kansallisen ohjelman päivityksissä.

Tilivuoden aikana rahoituksen yhteensovittamista muiden ulkoisten rahoitusvälineiden (kansallinen rahoitus, ESR+, EAKR, BMVI, Global Europe NDICI, RRF) kanssa edistettiin tiiviillä viranomaisyhteistyöllä ja rahaston seurantakomiteassa, maahanmuuton ja kotouttamisen koordinaatioryhmässä ja paluun koordinaatioryhmässä. AMIF-hallintoviranomainen (sisäministeriö) ja RRF-vastuuviranomainen (työ- ja elinkeinoministeriö) ovat perustaneet epävirallisen koordinaatioryhmän, jonka tavoitteena on tarkastella kummankin rahaston lupaprosesseihin kohdentuvaa toimintaa EU-rahoituksen optimaalisen ja asianmukaisen käytön varmistamiseksi. Kotoutumisen toimien osalta AMIF-rahaston hauissa on pyritty huomioimaan samaan teemaan liittyvät ESR+-rahaston haut.

Tilikauden aikana rahoitetut hankkeet edistävät tehokkaasti unionin yhteistavoitteita turvapaikka-asioiden, laillisen ja laittoman maahanmuuton, kotouttamisen ja palauttamista koskevan unionin lainsäädännön ja asiaankuuluvien toimintasuunnitelmien täytäntöönpanemiseksi sekä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja yhteisvastuuta. Lisäksi jokaisessa erityistavoitteessa on myönnetty operatiivista tukea, jonka avulla kyetään varmistamaan turvapaikkakäsittelyn, olekelulupahakemusten käsittelyn sekä maastapoistamistoiminnan, paluuneuvonnan ja paluutoiminnan ohjaamisen tehokas ylläpitäminen.

Rahaston toimeenpanosta ja tuloksista on viestitty tilivuonna avoimesti ja strategisesti. Viestintää ohjasi viestintäsuunnitelma. Merkittävin viestintäkanava oli rahastojen verkkosivut. Ajantasaisesti verkkosivuilla julkaistava tieto tuki rahastojen tehokasta toimeenpanoa niin, että avustuksen hakijoiden, avustuksensaajien sekä kansalaisten ja sidosryhmien tietoisuus EU-rahoitetusta toiminnasta ja saavutetuista tuloksista lisääntyi. Verkkosivuilla julkaistiin hakuprosessia ja hankehallintoa tukevaa materiaalia, kuten oppaita ja uutisia. Rahastojen verkkosivu täyttää saavutettavuusvaatimukset.

Hakujen aikana järjestettiin kyselytunteja ja hakukoulutuksia etäyhteydellä. Avustuksen saajille järjestettiin tilikauden aikana kaksi hallinnointikoulutusta läsnätilaisuuksina ja useita hankehallinnon kyselytunteja ja raportointikoulutuksia. Avustuksensaajia koulutettiin viestimään hankkeista aktiivisesti ja ylläpitämään EU-näkyvyyttä kaikessa rahoitettuun toimintaan liittyvässä viestinnässä.

Eurooppa-päivänä rahasto osallistui yleisötapautumaan yhteistyössä komission tiedotustoimiston ja muiden CPR-rahastojen kanssa. Rahasto oli myös esillä erilaisissa sidosryhmien, kuten muiden EU-rahoitusvälineiden järjestämässä infotilaisuuksissa ja tapahtumissa pitkin vuotta. Rahastojen viestintävastaava osallistui aktiivisesti INFORM EU-viestintäverkoston toimintaan. Viestinnän vaikuttavuutta seurataan viestintäsuunnitelmassa määritellyin indikaattorein. Rahastojen verkkosivuilla oli tilikauden päättyessä keskimäärin 600 kuukausittaista kävijää, X-tilillä 669 seuraajaa ja uutiskirjeellä 790 tilaajaa. Tilivuoden aikana julkaistiin neljä uutiskirjettä.

Horisontaalisten periaatteiden noudattaminen on varmistettu tilivuoden aikana monin eri toimenpitein. Hallintoviranomainen on kouluttanut ja tarjonnut tietoa horisontaalisista periaatteista hakijoille ja avustuksensaajille. Rahoitusta saaneet hankkeet ja operatiivisen tuen saajat ovat vakuuttaneet hakemuksessa, että hankkeessa noudatetaan EU:n perusoikeuskirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita.

Mahdollistavat edellytykset ovat täytyneet. EU:n perusoikeuskirjan säännökset on huomioitu hakemuksen kysymyksissä ja erityisissä valintaperusteissa. YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien koskeva säännös on sisällytetty toimien valintaperusteisiin ja varmistukset sisällytetty tarkastuslistoihin. Yhdenvertaisuusasiat on huomioitu hakijoille ja avustuksensaajille järjestetyissä koulutuksissa läpi tilivuoden. Kanteluita tai oikeusloikkauksia ei hallintoviranomaisen oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuuteltulta tarkistamien tietojen mukaan ole ollut.

Lisää teksti tähän. Enimmäispituus: 7 500 merkkiä. Elina täyttää.